

*Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες,
σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε
30 διδακτικές ώρες ανά τάξη*

Νεοελληνική Γλώσσα

Γ΄ Γυμνασίου

Τίτλος:

«Προετοιμασία γιορτής»

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2012

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. *Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.*

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας δευτεροβάθμιας: Δημήτρης Κουτσογιάννης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Προετοιμασία γιορτής...

Δημιουργός

Χριστίνα Σωτηροπούλου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

(Προτεινόμενη) Τάξη

Γ΄ Γυμνασίου

Χρονολογία

Σεπτέμβριος 2012

Διδακτική/θεματική ενότητα

Δεν αντλεί από τα σχολικά βιβλία.

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Σχολικές γιορτές

Χρονική διάρκεια

6 διδακτικές ώρες

Χώρος

Η σχολική αίθουσα με τον διαδραστικό πίνακα (ή αίθουσα με υπολογιστή και βιντεοπροβολέα) και το εργαστήριο πληροφορικής.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Ο εκπαιδευτικός καλό είναι να είναι εξοικειωμένος με την εργασία σε ομάδες, και ειδικά με την ομαδική εργασία στο εργαστήριο Η/Υ, με τη διδασκαλία με φύλλα εργασίας, με τη χρήση του διαδικτύου για άντληση υλικού, με λογισμικό επεξεργασίας κειμένου, για να κρατούν σημειώσεις οι μαθητές και να δημιουργήσουν τα δικά τους κείμενα, και με λογισμικό παρουσίασης, καθώς οι ομάδες θα παρουσιάσουν στην ολομέλεια, όπως και σε μαθητές άλλων τμημάτων, τα αποτελέσματα της αναζήτησής τους. Επίσης, θα δημιουργήσουν μια προβολή παρουσίασης για τη γιορτή.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας.

Το σενάριο στηρίζεται

—

Το σενάριο αντλεί

—

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Επειδή η συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών τελειώνει το σχολείο χωρίς να έχει την εμπειρία της συμμετοχής σε μία σχολική γιορτή, αλλά και επειδή η πλειοψηφία των θεατών-μαθητών, συνήθως, αδιαφορεί για όσα διαδραματίζονται στη σκηνή κατά τις σχολικές γιορτές, επιδίωξη είναι να εμπλακούν ενεργά οι συμμετέχοντες μαθητές στις σχολικές γιορτές (στην επιλογή των θεμάτων της γιορτής, των κειμένων, του τρόπου παρουσίασής τους, της μουσικής κ.λπ), ώστε αυτές να αποκτήσουν ουσία, τόσο για τους συμμετέχοντες όσο και για τους παρακολουθούντες. Με αυτό το πρίσμα, είναι απαραίτητο όλοι οι μαθητές, εφόσον το επιθυμούν, να έχουν τη δυνατότητα της συμμετοχής και όχι μόνο όσοι έχουν την ικανότητα της σωστής άρθρωσης, της υποκριτικής, της σκηνικής παρουσίας ή, ακόμα χειρότερα, της καλής επίδοσης. Γιατί ο μαθητής μπορεί να έχει λόγο για τα παραπάνω και να πείσει για ό,τι

λέει ή κάνει στη σκηνή (ή πίσω απ' αυτή), όταν αυτά τον αγγίζουν, γίνονται, στο μέτρο του δυνατού, δικά του.

Επιπλέον, ερωτήματα σχετικά με τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, τον Εμφύλιο, την Αντίσταση κ.λπ. πιθανόν έχουν τεθεί από τους μαθητές, με αφορμή διάφορα μαθήματα, και επειδή αυτή η ιστορική περίοδος δε διδάσκεται μέχρι τη Γ΄ Λυκείου, με το προτεινόμενο σενάριο δίνεται η δυνατότητα να διερευνηθούν αυτά τα ερωτήματα.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Το σενάριο δομείται στη βάση της επίλυσης ενός αυθεντικού προβλήματος, καθώς οι μαθητές αναλαμβάνουν να διερευνήσουν και να ενημερώσουν τα δύο άλλα τμήματα της Γ΄ Γυμνασίου που συμμετέχουν στη γιορτή για το ιστορικό πλαίσιο του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου και να δημιουργήσουν ένα αφηγηματικό ιστορικό κείμενο καθώς και προβολές παρουσίασης. Υιοθετούνται στοιχεία της μεθόδου project, με την έννοια ότι η διερεύνηση, κυρίως στο Διαδίκτυο, είναι ανοικτή και μπορεί να οδηγήσει σε περιοχές, διαφορετικές από τις υποδεικνυόμενες στα φύλλα εργασίας, ανάλογα με το ενδιαφέρον των μαθητών.

Η μάθηση γίνεται συνεργατικά και κάθε ομάδα αναζητά και διερευνά πηγές πληροφόρησης, επιλέγει τις πληροφορίες που επιθυμεί, συγγράφει και δημιουργεί με την ενεργό συμμετοχή του κάθε μέλους. Ο εκπαιδευτικός καθοδηγεί, συντονίζει και βοηθά όταν του ζητείται.

Το σενάριο ενσωματώνει στοιχεία του κινήματος των πολυγραμματισμών καθώς οι μαθητές αξιοποιούν λειτουργικά τα ηλεκτρονικά μέσα πρακτικής γραμματισμού χρησιμοποιώντας τα ως περιβάλλον εργασίας και ως μέσο παρουσίασης των απόψεών τους.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Αναζητώντας τρόπους να αποκτήσουν οι σχολικές γιορτές νόημα για τους μαθητές και να αποτελέσουν μία ουσιαστική εκπαιδευτική διαδικασία, επιδίωξη είναι η ενεργός συμμετοχή όσο περισσότερων μαθητών, τουλάχιστον για την προετοιμασία της. Έτσι, διερευνούν και επιλέγουν οι ίδιοι οι μαθητές την ιστορική πληροφορία, τη μοιράζονται με αυτούς που τους λείπει, έχουν λόγο για όσα αφορούν τη γιορτή.

Συγκεκριμένα, αναζητούν ορισμούς και ιστορικές πληροφορίες σε ηλεκτρονικές πηγές για τη δημιουργία των φαινομένων του ναζισμού/φασισμού, ώστε να τα εντάξουν στο ιστορικό τους πλαίσιο και να γνωρίσουν κάποιες από τις εκφάνσεις τους. Θα δημιουργήσουν το δικό τους γλωσσάρι για τους όρους που θα εντοπίσουν (το οποίο θα αξιοποιηθεί στο μάθημα της Γλώσσας), θα ασκηθούν στον εντοπισμό της πληροφορίας που ενδιαφέρει, θα κρατήσουν οργανωμένες σημειώσεις σε έγγραφο word για τις πληροφορίες που εντοπίζουν, θα ενημερώσουν τις υπόλοιπες ομάδες με προβολή παρουσίασης για το υλικό που συνέλεξαν και η ολομέλεια θα αποφασίσει για τα θέματα της προβολής παρουσίασης στα υπόλοιπα τμήματα όπως και στη γιορτή. Η γνώση που θα αποκομίσουν θα συνδυαστεί στις πρόβες με θεατρικές τεχνικές ώστε η γνώση να γίνει βίωμα.

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να γνωρίσουν τις συνθήκες γένεσης του φασισμού και του ναζισμού.
- Να συνδέσουν τον φασισμό και τον ναζισμό με την επιβολή και τη βία εναντίον κάθε διαφορετικότητας.
- Να γνωρίσουν την αντίσταση των ανθρώπων σ' αυτά τα φαινόμενα.
- Να αναγνωρίζουν τις σύγχρονες μορφές βίας εναντίον της θεωρούμενης διαφορετικότητας.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να ασκηθούν στη σαφή και περιεκτική διατύπωση.
- Να ασκηθούν στην απόδοση του νοήματος ενός κειμένου με τον δικό τους, προσωπικό λόγο.

Γραμματισμοί

Γλωσσικός-κλασικός γραμματισμός

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να προσεγγίσουν διαφορετικά είδη κειμένων, μονοτροπικά-πολυτροπικά, και να διακρίνουν τη λειτουργία του λόγου σε σχέση με την εικόνα.
- Να δημιουργήσουν δικά τους κείμενα, γραπτά και προφορικά, για διαφορετικές περιστάσεις επικοινωνίας.

Νέοι Γραμματισμοί

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να εργαστούν συνεργατικά για να αντλήσουν πληροφορίες από το Διαδίκτυο.
- Να κρατήσουν σημειώσεις οργανωμένες.
- Να αντιληφθούν τις διαφορετικές επιλογές μεταξύ ενός μονοτροπικού κειμένου και μιας προβολής παρουσίασης.
- Να ασκηθούν στη δημιουργία μιας προβολής παρουσίασης καθώς και στην προφορική της υποστήριξη.

Κριτικός Γραμματισμός

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να ασκηθούν στην κριτική προσέγγιση των πηγών στο Διαδίκτυο.
- Να συνδυάσουν την ιστορική πληροφορία με την προσωπική αφήγηση ανθρώπων που πήραν μέρος στα ιστορούμενα γεγονότα, ώστε να αντιληφθούν τον ρόλο των ατόμων στην Ιστορία.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Οι σχολικές γιορτές, αν ξεφύγουν από το καθιερωμένο πλαίσιό τους, έχουν τη δυνατότητα να αποτελέσουν μία ουσιαστική παιδαγωγική διαδικασία, η οποία θα ενεργοποιήσει τους μαθητές, ώστε να αναλάβουν έναν άλλο ρόλο, πιο ενεργητικό, συμμετοχικό και υπεύθυνο. Ο σκοπός του σεναρίου είναι να δημιουργήσουν οι μαθητές κείμενα πολυτροπικά για τη γιορτή της 28^{ης} Οκτωβρίου (κείμενα γλωσσικά, προβολές παρουσίασης) με επίγνωση, τα οποία θα αποτελέσουν τη βάση της.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Όπως αναφέρεται στο ΔΕΠΠΣ (ΔΕΠΠΣ: 47), στόχος είναι οι μαθητές «να αξιολογούν τις πληροφορίες», «να συντάσσουν κείμενα διαφορετικού είδους ανάλογα με τον αποδέκτη, το σκοπό και την περίσταση επικοινωνίας» και «να εξοικειωθούν με την τεχνολογία της πληροφορικής ώστε να μπορούν να διαβάζουν και να γράφουν κείμενα μέσω του Η/Υ». Επίσης, σύμφωνα με το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για το Γυμνάσιο (2011) επιδιώκεται να αντιληφθούν οι μαθητές «ότι και άλλα σημειωτικά συστήματα όπως οι εικόνες [...] παίζουν κι αυτά σημαντικό ρόλο» (Νέο Πρόγραμμα Σπουδών: 9) όπως και «να κατανοήσουν ότι η παραγωγή λόγου αποτελεί προϊόν συνεργασίας ώστε να είναι σε θέση να συνεργάζονται ισότιμα και δημοκρατικά για να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις επικοινωνιακών καταστάσεων» (Νέο Πρόγραμμα Σπουδών: 11).

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Οι ΤΠΕ χρησιμοποιούνται ως πηγή άντλησης πληροφοριών (διαδίκτυο) και ως περιβάλλον εργασίας (word, power point).

Κείμενα

-

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

Εφόσον εξασφαλιστεί η επιθυμία του τμήματος το οποίο εφάρμοσε το σενάριο για συμμετοχή στη γιορτή, διατίθεται μία διδακτική ώρα για προπαρασκευαστική

συζήτηση (ενδεικτικά θέματα: τι γιορτάζουμε αυτή την ημέρα, ποια γεγονότα θεωρούν άξια λόγου οι μαθητές, ποιες μορφές αγωνιστών, πνευματικών ανθρώπων γνωρίζουν που πήραν μέρος στα γεγονότα, έργα τέχνης της εποχής, εμφύλιος, ολοκαύτωμα, στρατόπεδα συγκέντρωσης κ.λπ.). Αναμένεται οι μαθητές να αναγνωρίσουν τις γνωστικές τους ελλείψεις για τη συγκεκριμένη περίοδο και να θελήσουν να τις συμπληρώσουν. Έτσι, προτείνεται στους μαθητές να αναλάβουν την ενημέρωση των άλλων τμημάτων που συμμετέχουν στη γιορτή για το γενικό ιστορικό πλαίσιο, να δημιουργήσουν μία ιστορική αφήγηση, βασισμένη στην έρευνά τους, καθώς και προβολές παρουσίασης.

Πριν ξεκινήσει η εργασία στο εργαστήριο, κρίνεται σκόπιμο να ενημερώσει ο εκπαιδευτικός τους μαθητές για τον τρόπο εργασίας (εργασία σε ομάδες, αναζήτηση υλικού, παραγωγή κειμένων, προβολή παρουσίασης) στο εργαστήριο Η/Υ. Αυτή τη διδακτική ώρα θα ζητηθεί να σκεφτούν (περιθώριο μία εβδομάδα) τον χωρισμό τους σε ομάδες και να σχηματίσουν μόνοι τους 5 ομάδες των 5 ατόμων (σε μία ομάδα τέσσερα). Εκτός από την επιθυμία τους να συνεργαστούν με συγκεκριμένα παιδιά, δίνεται οδηγία να υπάρχει σε κάθε ομάδα κάποιος με ευχέρεια στους υπολογιστές, στη συγκέντρωση της πληροφορίας και των απόψεων της ομάδας, στον συντονισμό της συζήτησης μεταξύ τους. Αν δεν κατάφεραν να τηρήσουν την οδηγία, ο εκπαιδευτικός προτείνει τις ομάδες. Προτείνω να σχηματίσουν μόνοι τους τις ομάδες πιστεύοντας ότι αυτό το βήμα βοηθά στην ανάληψη ευθυνών, στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών και στο δέσιμο της ομάδας.

1^ο δίωρο: αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί το γλωσσάρι και να έχει αρχίσει η συγκέντρωση των πληροφοριών ([1^ο φύλλο εργασίας](#)). Κατά την ολοκλήρωση του 1ου φύλλου εργασίας, ο εκπαιδευτικός περνά και στέκεται σε όλες τις ομάδες παρακολουθώντας την αναζήτησή τους, εξηγεί πώς να κρατήσουν σημειώσεις από τους ορισμούς, τους βοηθά να επιλέξουν τις λέξεις που κρατούν αυτούσιες όπως και αυτές που αποδίδουν με συνώνυμες. Τους κατευθύνει στη χρήση ονομάτων και τον

περιορισμό των ρημάτων. Εναλλακτικά, μπορεί να κατευθύνει στη μεταφορά των ορισμών με τη χρήση συνώνυμων λέξεων.

Οι μαθητές αναμένεται να δοκιμάσουν να αποδώσουν με δικό τους λόγο τους ορισμούς που εντοπίζουν στο λεξικό.

Κατά την αναζήτηση πληροφοριών από τη Βικιπαίδεια, στο ίδιο φύλλο εργασίας, ο εκπαιδευτικός, περνώντας από κάθε ομάδα, δείχνει στα παιδιά πώς να διαβάσουν ένα κείμενο που περιέχει και άλλα στοιχεία εκτός από εκείνα που τους ενδιαφέρουν όπως και πώς να κρατήσουν σημειώσεις. Ένας τρόπος: διαβάζουν γρήγορα μέχρι να εντοπίσουν πληροφορία που τους ενδιαφέρει. Βάζουν θεματικό τίτλο στο κείμενό τους και μεταφέρουν την πληροφορία ή αποδίδοντάς τη με το δικό τους λόγο ή αφαιρετικά, χρησιμοποιώντας κυρίως ονόματα. Εκτός αυτών, είναι σημαντικό ο εκπαιδευτικός να είναι δίπλα στα παιδιά και να τα βοηθήσει να διακρίνουν το σημαντικό σε σχέση με το επιδιωκόμενο.

Άλλος τρόπος: διαβάζουν γρήγορα το κείμενο, σημειώνουν ό,τι τους ενδιαφέρει και στο τέλος ομαδοποιούν τις πληροφορίες με βάση τη θεματική τους.

Μαθητική ομάδα: ο εκπαιδευτικός εξηγεί ότι είναι απαραίτητη η από κοινού εργασία, αλλά και ο επιμερισμός των καθηκόντων για τη λειτουργικότητα της ομάδας. Δηλαδή όλη η ομάδα συζητά και συμφωνεί για το υλικό που θα επιλεγεί, ο πιο έμπειρος αναλαμβάνει να γράφει ενώ, αν η ομάδα δείξει ότι δεν ακολουθεί τους κανόνες τους διαλόγου, κάποιος αναλαμβάνει να συντονίζει τη συζήτηση (δίνει το λόγο με τη σειρά, παρεμβαίνει όταν κάποιος διακόπτει ή θέλει να 'καπελώσει', συνοψίζει).

Κατά την παρουσίαση των πληροφοριών, δραστηριότητα που επίσης υπάγεται στο [1ο φύλλο εργασίας](#), οι ομάδες που παρακολουθούν σημειώνουν επιγραμματικά τα πιο ενδιαφέροντα σημεία της παρουσίασης (το κάθε μέλος χωριστά και στο τέλος συζητούν και ετοιμάζουν ένα κοινό επιγραμματικό κείμενο για την κάθε παρουσίαση).

Ο εκπαιδευτικός, όπως και στις προηγούμενες δραστηριότητες, έχει ενεργό ρόλο. Εξηγεί στα παιδιά τα χαρακτηριστικά της Παρουσίασης (Powerpoint) και, αν έχουν κάπως καταφέρει να δουλέψουν τις σημειώσεις, πιθανόν δε θα τους είναι δύσκολο να γράψουν το γλωσσικό τους κείμενο. Τους βοηθά να επιλέξουν το χρώμα, το μέγεθος της γραμματοσειράς, όπως και το υλικό, οπτικό/ακουστικό που έχουν αποθηκεύσει σε σχέση με το σκοπό της παρουσίασης. Φροντίζει να αντιληφθούν οι μαθητές την πολυτροπικότητα που χαρακτηρίζει το συγκεκριμένο κειμενικό είδος όπως και τα χαρακτηριστικά του (αφαίρεση, χρήση ονομάτων, bullets ...).

2^ο δώρο: αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί η αναζήτηση πληροφοριών, η συγγραφή του αφηγηματικού κειμένου και η προβολή παρουσίασης ([1^ο φύλλο εργασίας](#)).

3^ο δώρο: παρουσίαση των ομάδων και παρακολούθηση της προσωπικής αφήγησης ([2^ο φύλλο εργασίας](#)). Κατά την ολοκλήρωση του 2ου φύλλου εργασίας, ο εκπαιδευτικός έχει ενεργό ρόλο. Πέραν από τις ομάδες, δίνει πληροφορίες για τα πρόσωπα των συνεντεύξεων, βοηθά τους μαθητές να επιλέξουν τα πιο σημαντικά τμήματα των προσωπικών αφηγήσεων, τους κατευθύνει να συσχετίσουν το οπτικοακουστικό υλικό με το περιεχόμενο της αφήγησης.

Οι μαθητές αναμένεται να προσεγγίσουν κριτικά τις αφηγήσεις, να τις συσχετίσουν με τις ιστορικές πληροφορίες που συγκέντρωσαν με το πρώτο φύλλο εργασίας καθώς και να αντιληφθούν την παράλληλη λειτουργία λόγου, εικόνας, μουσικής για την κατασκευή του νοήματος.

Αφού γίνουν οι παρουσιάσεις, η ολομέλεια συζητά για τα καλύτερα σημεία των παρουσιάσεων. Επίσης, θα συζητηθεί αν είναι απαραίτητο οι παρουσιάσεις αυτές να γίνουν στα υπόλοιπα τμήματα. Αν ναι, ενδεχομένως να χρειαστούν νέα επεξεργασία, αναλόγως του σκοπού (ενημέρωση, ευαισθητοποίηση).

ΣΤ. ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αναζητάτε πληροφοριακό υλικό για να ενημερώσετε τους μαθητές των άλλων τμημάτων που συμμετέχουν στη γιορτή σχετικά με τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο στην Ευρώπη και στην Ελλάδα, ώστε να γνωρίζουν για τι μιλούν.

1^η ομάδα

▶ Αναζητείστε στο λεξικό της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα (<http://www.greek-language.gr/greekLang/index.html>) τον ορισμό των λέξεων: φασισμός, ναζισμός, ρατσισμός, ολοκαύτωμα. [Λεξικά-Λεξικά on Line-Λεξικό Κοινής Νεοελληνικής]. Κρατείστε οργανωμένες σημειώσεις από την έρευνά σας στον Επεξεργαστή Κειμένου.

Με βάση τις σημειώσεις σας, θα δημιουργήσετε ένα γλωσσάρι, για να το χρησιμοποιήσουμε στη διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος στην ενότητα *Είμαστε όλοι ίδιοι. Είμαστε όλοι διαφορετικοί.*

▶ Αναζητείστε στη Βικιπαίδεια πληροφορίες σχετικές με τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο. Ενδεικτικά:

- αίτια του πολέμου
- διάρκειά του
- χώρες που πήραν μέρος
- δίκη της Νυρεμβέργης

Κρατείστε οργανωμένες σημειώσεις από τις πληροφορίες που συγκεντρώνετε στον Επεξεργαστή Κειμένου.

Αποθηκεύστε ό,τι οπτικοακουστικό υλικό σας φανεί ενδιαφέρον για να το χρησιμοποιήσετε στα κείμενά σας.

► Παρουσιάστε τα αποτελέσματα της αναζήτησής σας στις υπόλοιπες ομάδες με προβολή παρουσίασης. Τα πιο ενδιαφέροντα σημεία της παρουσίασης σας θα χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία προβολής παρουσίασης στα υπόλοιπα τμήματα.

2^η ομάδα

► Αναζητείστε στο λεξικό της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα (<http://www.greek-language.gr/greekLang/index.html>) τον ορισμό των λέξεων: φασισμός, ναζισμός, ρατσισμός, ολοκαύτωμα. [Λεξικά-Λεξικά on Line-Λεξικό Κοινής Νεοελληνικής]. Κρατείστε οργανωμένες σημειώσεις από την έρευνά σας στον Επεξεργαστή Κειμένου.

Με βάση τις σημειώσεις σας, θα δημιουργήσετε ένα γλωσσάρι για να το χρησιμοποιήσουμε στη διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος στην ενότητα *Είμαστε όλοι ίδιοι. Είμαστε όλοι διαφορετικοί*.

► Αναζητείστε στη Βικιπαίδεια πληροφορίες σχετικές με τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο. Ενδεικτικά:

- αριθμός των θυμάτων του πολέμου
- κοινωνικές ομάδες-θύματα του ολοκαυτώματος
- αριθμό των θυμάτων του ολοκαυτώματος

Κρατείστε οργανωμένες σημειώσεις από τις πληροφορίες που συγκεντρώνετε.

Αποθηκεύστε ό,τι οπτικοακουστικό υλικό σας φανεί ενδιαφέρον για να το χρησιμοποιήσετε στα κείμενά σας.

► Παρουσιάστε τα αποτελέσματα της αναζήτησής σας στις υπόλοιπες ομάδες με προβολή παρουσίασης.

3^η ομάδα

► Αναζητείστε στο λεξικό της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα (<http://www.greek-language.gr/greekLang/index.html>) τον ορισμό των λέξεων: φασισμός, ναζισμός, ρατσισμός, ολοκαύτωμα. [Λεξικά-Λεξικά on Line-Λεξικό

Κοινής Νεοελληνικής]. Κρατείστε οργανωμένες σημειώσεις από την έρευνά σας στον Επεξεργαστή Κειμένου.

Με βάση τις σημειώσεις σας, θα δημιουργήσετε ένα γλωσσάρι για να το χρησιμοποιήσουμε στη διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος. στην ενότητα *Είμαστε όλοι ίδιοι. Είμαστε όλοι διαφορετικοί.*

► Αναζητείστε στη Βικιπαίδεια πληροφορίες για τα στρατόπεδα συγκέντρωσης (ναζιστικά στρατόπεδα συγκέντρωσης). Ενδεικτικά:

- σκοπός της λειτουργίας τους
- χώρες όπου λειτούργησαν
- κοινωνικές ομάδες των εγκλειστών-τα διακριτικά της κάθε μίας

Διαβάστε γρήγορα τις πληροφορίες για διάφορα στρατόπεδα και επιλέξτε με ποιο θα ασχοληθείτε. Αφού επιλέξετε ένα, κρατήστε οργανωμένες σημειώσεις για τη λειτουργία του. Ενδεικτικά:

- τις συνθήκες μεταφοράς των κρατουμένων
- τη διαλογή τους
- τις συνθήκες εργασίας τους
- τους τρόπους θανάτωσής τους
- τους τρόπους αντίδρασής τους
- τον αριθμό των εκτοπισμένων και των δολοφονημένων

Σημειώστε ονόματα κρατουμένων που σας είναι γνωστά

Αποθηκεύστε ό,τι οπτικοακουστικό υλικό σας φανεί ενδιαφέρον για να το χρησιμοποιήσετε στα κείμενά σας.

► Παρουσιάστε τα αποτελέσματα της αναζήτησής σας στις υπόλοιπες ομάδες με προβολή παρουσίασης.

4^η ομάδα

► Αναζητείστε στη Βικιπαίδεια τον ορισμό των λέξεων: φασισμός, ναζισμός, ρατσισμός, ολοκαύτωμα. Κρατείστε οργανωμένες σημειώσεις από την έρευνά σας στον Επεξεργαστή Κειμένου.

Με βάση τις σημειώσεις σας, θα δημιουργήσετε ένα γλωσσάρι για να το χρησιμοποιήσουμε στη διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος. στην ενότητα *Είμαστε όλοι ίδιοι. Είμαστε όλοι διαφορετικοί.*

► Αναζητείστε στη Βικιπαίδεια πληροφορίες σχετικές με τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο στην Ελλάδα. Ενδεικτικά:

- Εθνική Αντίσταση
- Εμφύλιος πόλεμος
- αριθμός θυμάτων του Εμφυλίου

Κρατείστε οργανωμένες σημειώσεις από τις πληροφορίες που συγκεντρώνετε.

Αποθηκεύστε ό,τι οπτικοακουστικό υλικό σας φανεί ενδιαφέρον για να το χρησιμοποιήσετε.

► Παρουσιάστε τα αποτελέσματα της αναζήτησής σας στις υπόλοιπες ομάδες με προβολή παρουσίασης.

5^η ομάδα

► Αναζητείστε στη Βικιπαίδεια τον ορισμό των λέξεων: φασισμός, ναζισμός, ρατσισμός, ολοκαύτωμα. Κρατείστε οργανωμένες σημειώσεις από την έρευνά σας στον Επεξεργαστή Κειμένου.

Με βάση τις σημειώσεις σας, θα δημιουργήσετε ένα γλωσσάρι για να το χρησιμοποιήσουμε στη διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος. στην ενότητα *Είμαστε όλοι ίδιοι. Είμαστε όλοι διαφορετικοί.*

► Αναζητείστε στη Βικιπαίδεια πληροφορίες σχετικές με τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο στην Ελλάδα. Ενδεικτικά:

- Κατοχή (γερμανική, ιταλική, βουλγαρική)

- πείνα, μαυραγορίτες
- αριθμός θυμάτων του πολέμου και της Κατοχής
- ολοκαύτωμα/αριθμός θυμάτων

Κρατείστε οργανωμένες σημειώσεις από τις πληροφορίες που συγκεντρώνετε.

Αποθηκεύστε ό,τι οπτικοακουστικό υλικό σας φανεί ενδιαφέρον για να το χρησιμοποιήσετε στα κείμενά σας.

► Παρουσιάστε τα αποτελέσματα της αναζήτησής σας στις υπόλοιπες ομάδες με προβολή παρουσίασης.

2^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1^η, 2^η, 3^η ομάδα

► Αναζητείστε στο ψηφιακό αρχείο της ΕΡΤ (www.ert-archives.gr) εκπομπές σχετικές με τους Έλληνες κρατούμενους στα στρατόπεδα συγκέντρωσης της Ευρώπης.

Μπορείτε να επιλέξετε εκπομπές διαβάζοντας την περίληψή τους. Αν ανοίξετε τις *Λεπτομέρειες*, αναλύεται το περιεχόμενο της κάθε σκηνης, οπότε παρακολουθείστε όποια σας φανεί σχετική και ενδιαφέρουσα.

Καθώς παρακολουθείτε, κρατήστε οργανωμένες σημειώσεις για:

- την ιστορία που αφηγείται αυτός που δίνει συνέντευξη. Τι σας έκανε μεγαλύτερη εντύπωση;
- τα συναισθήματα που νομίζετε ότι βιώνει στη διάρκεια της συνέντευξης
- τη μουσική υπόκρουση. Τι είδους μουσική ακούγεται; Ποια συναισθήματα σας υποβάλλει;
- τις παρεμβαλλόμενες εικόνες και video. Πώς λειτουργούν σε σχέση με την αφήγηση;

Αποθηκεύστε ό,τι σας φανεί ενδιαφέρον για να το χρησιμοποιήσετε στα κείμενά σας.

► Οργανώστε μία προβολή παρουσίασης όσων παρακολουθήσατε για ενημέρωση των υπόλοιπων ομάδων.

4^η, 5^η ομάδα

► Αναζητείστε το ψηφιακό αρχείο της ΕΡΤ (www.ert-archives.gr) εκπομπές σχετικές με αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης.

Μπορείτε να επιλέξετε εκπομπές διαβάζοντας την περίληψή τους.

Καθώς παρακολουθείτε, κρατήστε οργανωμένες σημειώσεις για:

- την ιστορία που αφηγείται αυτός που δίνει συνέντευξη. Τι σας έκανε μεγαλύτερη εντύπωση;

- τα συναισθήματα που νομίζετε ότι βιώνει στη διάρκεια της συνέντευξης
- τη μουσική υπόκρουση. Τι είδους μουσική ακούγεται; Ποια συναισθήματα σας υποβάλλει;
- τις παρεμβαλλόμενες εικόνες και video. Πώς λειτουργούν σε σχέση με την αφήγηση;

Αποθηκεύστε ό,τι σας φανεί ενδιαφέρον για να το χρησιμοποιήσετε στα κείμενά σας.

► Οργανώστε μία προβολή παρουσίασης όσων παρακολουθήσατε για ενημέρωση των υπόλοιπων ομάδων.

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το συγκεκριμένο σενάριο θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση ενός ετησίου πολιτιστικού προγράμματος με θέμα τις τρεις σχολικές γιορτές. Δηλαδή, αφού οι μαθητές δημιουργήσουν το ιστορικό πλαίσιο κάθε περιόδου, να προχωρήσουν στην επιλογή των κειμένων (γραπτών, εικόνων, video) που θα χρησιμοποιηθούν στη γιορτή, στον συνδυασμό των κειμένων με το αφηγηματικό ιστορικό κείμενο καθώς και στην επιλογή της μουσικής.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Είναι δύσκολο να βρεθούν οι απαιτούμενες για το σενάριο ώρες. Θα μπορούσε ο εκπαιδευτικός να διαθέσει ένα δίωρο από δικό του μάθημα και να ζητήσει ώρες από άλλους εκπαιδευτικούς μιας και η γιορτή αφορά όλο το σχολείο. Άλλη λύση θα ήταν εργασία εκτός ωρολογίου προγράμματος.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Cope, B. & Kalantzis, M. (eds). 2000. *Multiliteracies. Literacy Learning and the Design of Social Futures*. London/New York: Routledge.

ΔΕΠΠΠΣ (2003). *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών της Ελληνικής Γλώσσας για το Γυμνάσιο*, ΦΕΚ 303B/13-3-2003.

http://www.pischools.gr/download/programs/depps/3deppsaps_GlossasGimnasiou.p.d.f

Kalantzis, M. & B. Cope. 1997. Πολυγραμματισμοί: επανεξέταση του τι εννοούμε ως γραμματισμό και τι διδάσκουμε ως γραμματισμό στα πλαίσια της παγκόσμιας πολιτισμικής πολυμορφίας και των νέων τεχνολογιών επικοινωνίας, στο Α.Φ. Χριστίδης (επιμ.). *“Ισχυρές” και “ασθενείς” γλώσσες στην Ευρωπαϊκή Ένωση*.

Οψεις του γλωσσικού ηγεμονισμού (τ. 2), 680-695. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Κουτσογιάννης, Δ., Παυλίδου, Μ. & Ι. Χαλσιάνη. 2011. Μελέτη για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: γενικό πλαίσιο και ιδιαιτερότητες.

www.greeklanguage.gr/digitalshool

Κουτσογιάννης, Δ. & Μ. Αλεξίου. 2012. Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

www.greeklanguage.gr/digitalshool

Κουτσογιάννης, Δ. 2012. Μελέτη για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: γενικό πλαίσιο και ιδιαιτερότητες. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

www.greeklanguage.gr/digitalshool

Νέο Πρόγραμμα Σπουδών 2011. *Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής γλώσσα και Λογοτεχνίας στο Γυμνάσιο. Νέο Σχολείο (Σχολείο 21^{ου} αιώνα)- Νέο Πρόγραμμα Σπουδών. Αθήνα.*

<http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps/Γλώσσα-Λογοτεχνία/Νεοελληνική>

[Γλώσσα και Λογοτεχνία](http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps/Γλώσσα-Λογοτεχνία/Νεοελληνική)